

Lokal plan för SJÖTOFTA

**Bo naturskönt
i SJÖTOFTA**

Innehållsförteckning

Sida

1	Syfte med den lokala planen	3
2	Vem har tagit fram planen och hur.....	3
3	Beskrivning av ”samhället xyz”.....	3
4	Vad är det bästa med ”byn xyz”?	4
5	Slogan för ”byn zyx”	8
6	Trender	9
7	Naturområden	9
8	Fritids och rekreationsområden.....	10
9	Turism	11
9.1	Turistboende.....	11
10	Föreningar/ intressegrupper	11
10.1	Lokaler och mötesplatser	11
11	Näringslivet.....	12
12	Kultur och nöjen	12
13	Boende	13
13.1	Grannsamverkan	13
13.2	Nyinflyttning.....	13
14	Kommunikationer	13
15	Handel och service.....	14
16	Kommunal verksamhet	14
17	Framtidsvision	15
18	SWOT-analys	17
19	Prioriteringar	17

Bilaga: Åtgärdsplan

1 Syfte med den lokala planen

I Sjötofta har affären lagts ner, skola och förskola är under nedläggningshot varför vi nappat på projektet Lokala Planer i syfte att under strukturerade former utveckla en strategi för framtiden.

2 Vem har tagit fram planen och hur

En arbetsgrupp med representanter för följande föreningar plus ett stormöte har utformat och bearbetat materialet i planen.

- Sjötofta Sockenförening
- Sjötofta Hembygdsförening
- Sjötofta Idrottsförening
- Sjötofta Kyrka
- Amsjö Skytteförening
- Sjötofta LRF
- Röda Korset
- Sjötoftabladet

Dessa föreningar representerar nästan samtliga hushåll i samhället.

Mail: bygarde@tele2.se

3 Beskrivning av Sjötofta

Sjötofta är Tranemo Kommuns sydligaste samhälle.

Inom 2 mils avstånd finns

- Gislaved
- Svenljunga
- Tranemo centralort

Inom 6 mils avstånd finns

- Borås
- Värnamo
- Ullared
- Ulricehamn

Inom 10 mils avstånd finns bland annat

- Hallandskusten - Halmstad, Falkenberg och Varberg
- Göteborg
- Jönköping

Samhället består av en "bydel" med någorlunda samlad bebyggelse och resten av utspridda gårdar mer eller mindre enskilt belägna. Den som vill besöka samtliga får räkna med ca 50 km:s körning!

Det finns ingen större industri på orten men många enmansföretag med stor kompetens gör att vi är mer eller mindre självförsörjande på hantverkare och maskintjänster.

4 Vad är det bästa med Sjötofta?

Badplatsen vid Stomsjön

Lekplatsen med Bygärde i bakgrunden

Ölkestorps Kvarnar

Malning och försäljning av mjöl

Kvarnkafé med musikunderhållning

Hantverksmarknad med kaffeservering i Bygärde

Sjötofta Marknad

5 Slogan för Sjötofta

”Bo naturskönt i Sjötofta”

6 Trender

Många yngre väljer att bo kvar i Sjötofta och bildar familj här. Ganska många barn har fötts de senaste åren. Flera hus i samhället har köpts av tyskar och danskar. Flera av de tyska familjerna har valt att bosätta sig här året runt medan andra använder husen som sommarbostäder. Ett par nya lägenheter håller på att byggas och flera nya företag har etablerats på orten de senaste åren. Det finns en stark gemenskap i samhället. Många känner varandra och träffas i olika konstellationer. Det ordnas en hel del aktiviteter för olika åldrar och oftast är det god uppslutning.

Positivt är att många unga väljer att stanna kvar samt att inflyttningen är ganska betydande samt att en viss nybyggnation av lägenheter är på gång.

Negativt är att en del åretruntbostäder endast användas som sommarbostäder några få veckor per år.

7 Naturområden

Man har alltid nära till naturen i Sjötofta. Vart man än bor har man aldrig mer än 50 meter till någon form av naturområde som kan erbjuda aktivitet såväl som rekreation.

Domarringarna - ligger nära järnvägsstationen och är en begravningsplats från järnåldern. Domarringsgravfältet ses som ett av sjuhäradsbygdens vackraste och bäst bevarade och det visar att det har funnits människor och verksamhet i Sjötofta sedan mycket långt tillbaka.

Hembygdsparken – ligger bredvid domarringarna och används bland annat som rastplats för trafikanter och dressinåkare. Här finns bänkar bord och en grill i en fin miljö mitt i samhället.

Elljusspåret - används för löpning och promenader och även för längdåkning på vintern.

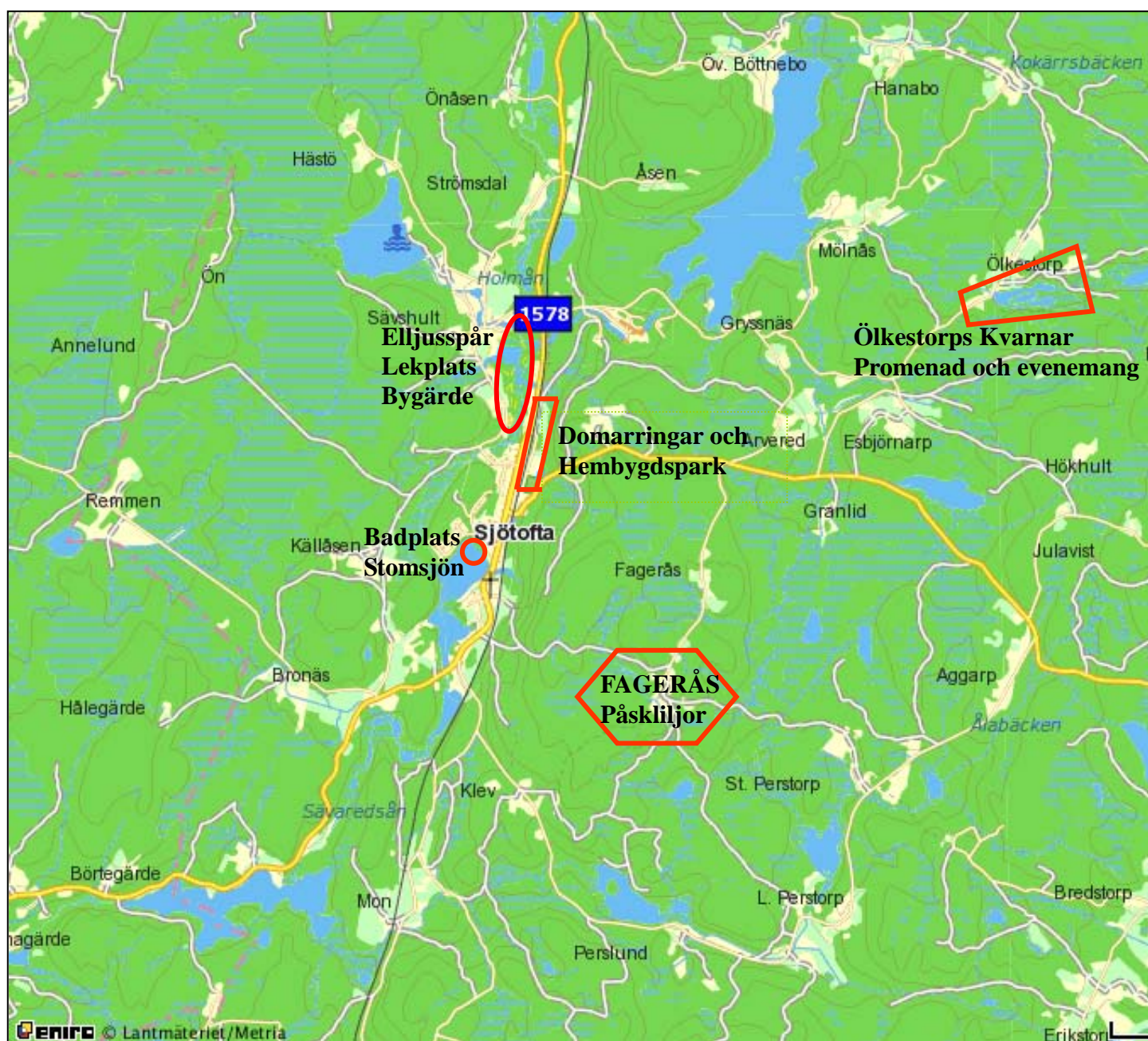
Ölkestorp – Här finns idag gamla kvarnar som sköts av hembygdsföreningen. Sommartid hålls gudstjänster, café och andra aktiviteter här. Omgivningarna är mycket vackra och det finns promenadstråk, fornlämningar och möjlighet till fiske.

Fagerås – En gård som drivs av en privatperson. På våren är omgivningarna täckta av påskliljor och man har café i ladugården. Många turister besöker Fagerås när påskliljorna blommar.

Sjöar och vattendrag – I Sjötofta socken finns många sjöar och vattendrag med möjlighet till bad, fiske och paddling. Vi har två allmänna badplatser, en vid Stomsjön och en vid Hästösjön (Kvarnsjön).

Skog – I Sjötofta har man alltid nära till skogen, vilken ger möjlighet till jakt (om man är med i ett jaktlag), svamplockning, skogsvandring m.m.

Karta där naturområden och anläggningar finns utmärkta

8 Fritids och rekreationsområden

Stora naturområden runt Sjötofta, fiske både sommar och vinter, elljusspår, fotbollsplan – gräs och grus – elbelyst, stor lekpark, tennisbana, isbana- elbelyst, liten gymnastiksal, badplatser, promenad- och ridvägar, fina terränglöpningsrundor, skjutbana, luftgevärsbana

9 Turism

Turistmål och aktiviteter

- **Bygärde** med återkommande evenemang, det levande huset och lekplatsen
- **Stationsområdet** med spår och dressintrafik och kommande aktiviteter i och omkring magasinet
- **Domarringarna** eller som det också kallas Brudföljet med sin blomsteräng och rastplatserna i mycket nära anslutning
- **Kyrkan** i vacker omgivning med sin nya funktionella och vackra insida
- **Sjötoftafritid** med dans, bad och friluftsliv
- **Idrottsplatsen** mötesplats för idrottsintresserade i synnerhet fotbollsentusiaster, ordnar även mer allmänna aktiviteter under sommaren, kiosk och lotterier m.m.
- **Fagerås** i påskliljetid är något som skulle kunna synas hela året på något sätt men ett besök under blomningen ger ett minne för livet
- **Loppis** på Åsenlund öppet på sommaren men även då och då annan tid
- **Ekedalsboden** konsthantverk
- **Ölkestorps** kvarnar evenemang under sommaren, skogsstigar för vandring, rastplats och fiske
- **Torp** som kan besökas oftast till fots genom skogar och över ängar
- **Badsjöar** Stomsjön, Hästösjön, Stormalen och Gräsken de mest använda men man kan bada i alla våra sjöar
- **Fiskesjöar** Stomsjön, Hästösjön, Gryssnässjön, Ölkestorpsdammen, Hornbetasjön och Gräsken

9.1 Turistboende

Sjötofta Fritid har stugor för övernattnings och även för längre vistelse med fritidsanläggning i anslutning till stugorna.

Övernattnings och vistelse möjlighet i närheten av socknen: Våthult, Påarpsgård, och även hotell i Gislaved och Tranemo.

10 Föreningar/ intressegrupper

- Sjötofta Sockenförening
- Sjötofta Hembygdsförening
- Sjötofta Idrottsförening
- Sjötofta Kyrka
- Amsjö Skytteförening
- Sjötofta LRF
- Röda Korset
- Sjötoftabladet

10.1 Lokaler och mötesplatser

Skolan med vävlokal och gymnastiksal, Kyrkan, G.Bygärde, Sjötofta Fritid, Fagerås, Idrottsföreningens klubbhus, Ölkestorps kvarnar, Hembygdsparken, Badplatserna samt Lekplatsen vid Bygärde.

11 Näringslivet

Här finns 37 företag registrerade, varav 2 jordbruk, 3 skogsavverkning, 2 åkerier samt ca 30 entreprenörer av skilda slag. Dessutom ett stort antal deltidsbönder utan registrerade firmor.

12 Kultur och nöjen

- **Lekplatsen** - kommunens bästa, besöks av lekande familjer även utanför kommungränsen
- **Kyrkan** nyrenoverad och mycket användbar har gudstjänster efter predikoturer men även andra evenemang som kan bli fler
- **Bygärde** på väg in i ett nytt skede har Café buffé 4 ggr/ år, midsommarfirande, hantverksdag i juli, marknad i augusti och julmarknad i advent, sockenföreningens återkommande temaevenemang, kyrkans kvinnofrukost 2 ggr/år. Ett 1700-talshus att göra levande tillsammans med sina omgivningar, lekplatsen m.m. **hyrs ut för fester och evenemang**
- **Ölkestorps kvarnar** kvarnkaffe söndagar i juli med kulturella överraskningar, kvarndag första söndagen i augusti
- **Domarringarna** en mycket väl bevarad tings- och mötesplats från forna dagar där man nästan känner tidens gång när man tar på jättestenarna
- **Spårområdet** som är orört sen tågen slutade gå och är det enda bevarade på hela den över hundra år gamla banvallssträckningen som också trafikeras av dressiner mellan Ambjörnarp och Sjötofta. Magasinet kommer att bli ett utmärkt komplement i denna miljö.
- **Sjövalla** idrottsplats anlagd på 50-talet - en naturlig samlingsplats i socknen - en ungdomens kulturmiljö
- **Sjötoftaskolan** är en av stöttepelarna för ett framtida kulturliv i en liten socken
- **Sjötofta Bladet** socknens tidning som utkommer 4 ggr/år och i 22 år har dokumenterat lokala tilldragelser av alla slag.
- **Sjötofta vävstuga** som är inrymd under skolan har en social och kulturell funktion att fylla i socknen, öppen för alla
- **Sjötoftas syföreningar**(symöten) Sjötofta har nog en förening för var tionde årgång, dom här grupperingarna har ett mycket stort socialt och kulturellt värde

13 Boende

Befolknings/åldersstruktur - totalt 184 hushåll

<u>Antal innevånare i Sjötofta</u>		<u>Antal > 80</u>	<u>Av dessa >85</u>	<u>Av dessa >90 år</u>
Totalt:	421	24	9	4
Kvinnor:	148	16	8	4
Män:	168	8	1	
Antal unga 15 - 18 år	26			
Antal unga 19 - 23	23			
Antal <15 år	56			

Bostäder

Det finns ca **150 enfamiljshus** och **36 hyreslägenheter** för åretruntboende. **Äldreboendet** har **7 handikappanpassade lägenheter** i samhället

13.1 Grannsamverkan

Någon organiserad samverkan finns inte. Det är naturligt att se till grannarnas hus när någon inte är hemma.

13.2 Nyinflyttning

67 personer har flyttat in de senaste fem åren och bor kvar.

14 Kommunikationer och vägar

Vägarna:

De statliga vägarna i Sjötofta är, som i övriga Sverige på landsbygden, under medel. Vägarna är en väldigt viktig del i en levande landsbygd, för att invånare ska kunna pendla till och från jobb som blir allt vanligare på den svenska landsbygden. Det är inte lätt för ett litet samhälle att påverka detta, vi kan bara framföra vår åsikt hur läget är, sen är det upp till "Staten och Kapitalet", som punkgruppen Ebba Grön sjöng om på 80-talets början, att utvisa hur levande de vill att Sverige ska vara. En negativ sak är att länen inte arbetar ihop med underhåll och skötsel av vägarna. Det resulterar oftast att länen kommer i otakt med underhåll, så vägen i fråga kan vara bra i ett län för att sedan vara under all kritik i nästa län. Det är något märkligt eftersom att pengarna i långa loppet kommer ifrån samma kassa.

Kommunikationer:

Det är i skrivande stund bra bussförbindelser med centralorten Tranemo, men eftersom vi bor på landsbygden i Sverige, så vet vi inte hur länge till. Det är däremot väldigt dåliga, eller rättare sagt obefintliga bussförbindelser med grannkommunens centralort Gislaved, vilket många boende i Sjötofta inte tycker är bra. Vi vill att länsgränsen skall "öppnas" eftersom det kunde främja en positiv utveckling av Sjötofta. Alla äldre har också, som i alla kommuner, möjlighet att utnyttja färdtjänst till rimliga priser, vilket vi tycker är mycket bra eftersom att de äldre kan bo kvar i sin hembygd så länge de vill och orkar. För vill de bo på ett äldreboende så hamnar de oftast i Länghem eller Dalstorp eftersom Tranemo Kommun inte har något äldreboende i södra delen av kommunen.

15 Handel och service

Obemannad **bensinmack** med kortbetalning finns.

Varubuss ersätter till viss del den nedlagda affären - den kommer en gång per vecka och har det mesta av dagligvaror.

Post och tidningar delas ut av lantbrevbärare respektive tidningsutkörning .

16 Kommunal verksamhet och service

På **Sörgårdens förskola** går 17 barn mellan ett och fem år. På morgon och eftermiddag är även fritidsbarn där. 10 barn går på fritids. I **Sjötofta skola** går 26 elever i årskurs 4-6 från både Sjötofta och grannsamhället Ambjörnarp. De yngre barnen går i Ambjörnarp skola. Dit åker de med buss (8 km enkel väg). Eleverna i årskurs 7 – 9 går på Tranängskolan i Tranemo (16 km enkel väg). Vi värnar mycket om vår förskola och skola då vi anser att de är mycket viktiga för våra barn och för samhället. I de små verksamheterna får barnen utvecklas i en lugn och trygg miljö där alla känner varandra och de har alltid nära till naturen.

Två gånger i veckan kommer **bokbussen** till Sjötofta. En dag kommer den till skolan och förskolan och en dag åker den runt i socknen. Bredvid skolan finns en **gymnastiksal** som hyrs ut till föreningar och privatpersoner då den inte används av skolan eller förskolan. Mitt i samhället finns en **återvinningscentral**. Tillgång till **hemtjänst** finns för dem som behöver. **Vårdcentral, tandvård** och övrig kommunal service finns i Tranemo.

17 Framtidsvisioner

Ett **stormöte** inklusive utskick till samtliga hushåll gav följande resultat. Eftersom ordningen är sorterad efter antal röster på respektive objekt utgör nedanstående samtidigt den prioriteringsordning som innevånarna vill ha.

Stormötets visioner utan inplacering i tid:

1. Värna om skolan och förskolan.

2. Öka inflyttningen

För att öka inflyttningen behövs fler attraktiva bostäder. Fler lägenheter behöver byggas och de redan befintliga behöver fräschas upp och få högre standard. Det behövs lägenheter som är handikappanpassade och lämpliga för seniorboende. Även lägenheter som kan fungera som trygghetsboende behövs. Ett förslag är att man går samman i samhället och bygger ett antal nya lägenheter.

3. Bredband / täckning / hemsida

Det finns flera "vita fläckar" i socknen och på många ställen är täckningen för mobiltelefoner dålig. Vi ska arbeta för att få bredband med bra hastighet och god mobiltäckning i hela socknen. Vi vill också att man ska kunna använda internet för att få veta vad som händer i socknen. Vi ska starta en hemsida som ska vara gemensam för alla föreningar i Sjötofta.

4. Trivseln för invånarna.

För att människor ska trivas i samhället behövs naturliga mötesplatser och aktiviteter där man kan träffas, umgås och vara aktiv.

Förslag på aktiviteter:

- Tipspromenader – förslagsvis kan de olika föreningarna turas om att ordna
- tipspromenader på olika ställen i socknen.
- Familjerally
- Möjlighet att hyra kanoter.
- Utveckla marknaden genom att ha fler aktiviteter för olika åldrar och arbeta
- mer för att det ska bli en "hemvändardag".
- Bygga en scen vid gamla Bygårde.
- Sjötofta IF:s klubbhus kan ha öppet t ex en gång i veckan för barn och
- ungdomar. Där kan finnas möjlighet att spela spel, prata, titta på TV m m.
- Fler barn- och ungdomsaktiviteter.
- I samband med kvarndagar vid Ölkestorp kunde man ordna någon aktivitet
- för barn, t ex en enkel trekamp eller besök av en clown eller trollkarl. Detta
- skulle göra att fler barnfamiljer besökte kvarndagarna.
- Starta en ungdomsförening som inte är idrottsanknuten.

5. Mötesplats/samlingsplats.

Vi behöver fler "mötesplatser" och samlingsplatser där man kan ha organiserade sammankomster och även naturliga, oplanerade möten. Någonstans dit man kan gå "för att träffa folk".

Förslag på mötesplatser/samlingsplatser:

- Öppna ett café.
- Ordna en ungdomsgård.
- Utveckla lekplatsen genom att bygga en grillstuga.
- Förbättra badplatsen vid Stomsjön genom att göra en finare strand. Man kan även bygga en grillstuga där.

6. Belysning

Det behövs mer belysning på offentliga platser i samhället.

- Belysning vid anslagstavlan.
- Belysning vid lekplatsen.
- Belysning vid den lilla gångbron nedanför gamla Bygårde.
- Belysning vid badplatsen vid Stomsjön.

7. Övriga förslag.

- Arbeta för att få fler industrier i Sjötofta.
- Arbeta för att få en cykelväg till Tranemo.
- Arbeta för att få fler och bättre cykelvägar i Sjötofta.
- Arbeta för att alla i socknen ska få utdelning av dagstidning varje dag.
- Arbeta för att få en mobil vårdcentral / tandläkarmottagning som åker runt till de olika orterna i kommunen och kommer till Sjötofta t ex en gång i månaden.
- Sänka hastigheten genom samhället.
- Förlänga järnvägssträckan som man kan åka dressin på.
- Ställa upp en buffévagn på spårområdet
- Ställa upp en sovvagn på spårområdet för övernattningsmöjligheter

SWOT-analys

<p>Styrka Stark gemenskap genom föreningslivet Fotbollsmatcher enda samlingsstillf. i byn Sammanhållning – alla känner trygghet Närhet till naturen – lugn och tyst omgivning Närhet till flera tätorter m ed arbetstillfällen Liten bra skola och dagis Stort föreningsengagemang Ungt samhälle – många unga engagerade Sjötoftabladet dokumenterar stort och smått 4 gånger per år Många lokala evenemang och kurser Fina anläggningar – lek/bad/fotbolls-</p>	<p>Svaghet Få eller nästan inga arbetstillfällen på orten Ingen fast samlingsplats på orten Ingen affär eller arbetstillfällen Bredband saknas på många ställen För få innevånare Få arbetstillfällen Misskötta vägar Ingen kommunikation över smålandsgränsen</p>
<p>Möjligheter Gamla fiket potentiell samlingsplats Bygärde – bygdegård Badplats m belysn och grillstuga Bygga fler lägenheter Skapa fler naturupplevelser i närmiljön Få hit industri och arbetstillfällen Stimulera inflyttning av fast boende Hantverkscentrum Aktiv Kyrka Ökad turism Billigt boende – industrimark - tomter</p>	<p>HOT Nedläggning av skolan Få naturliga träffpunkter Danskar och tyskar köper hus som används som sommarbostäder Utflyttning p.g.a. dålig samhällsservice och få arbetsmöjligheter Kommunala sparbetning - nedrustning Dåliga vägar och allmänna kommunikationer ”Landsbygdsort i Sverige”</p>

19

Prioriteringar

Stormötet gjorde följande prioriteringar enligt ovan:

1. **Bevarandet av Skola och Förskola**
2. **Öka inflyttningen**
3. **Bredband och mobiltäckning till alla, hemsida: sjoftofta.se**
4. **Trivselbefrämjande åtgärder**
5. **Mötesplats – samlingsplats**
6. **Belysning på strategiska ställen**

Slutord - Kommunens ansvar

Kommunen måste följa upp, stödja och ta till sig utvecklingsgruppernas arbete, på så vis kan kommunen utvecklas i takt med grupperna. Det är ju faktiskt dom enskilda byarna och samhällena som tillsammans utgör kommunen. Vill vi ha en frisk och sund kommun som kan utvecklas i en positiv anda måste alla delarna kunna göra detta på likartade villkor.

Skall kommunen kunna utvecklas i en positiv inriktning måste kommunen vara attraktiv att bo, leva och arbeta i. Detta kan endast uppnås om nedanstående punkter fungerar tillfredsställande i hela kommunen.

- Barnomsorg, skola, äldreboende och fritidsaktiviteter **måste** finnas i tillräcklig omfattning så barnfamiljerna stannar kvar och eventuellt nya kan flytta in samt att de äldre bereds möjlighet att stanna kvar på hemorten så länge som möjligt.
- Vägnätet **måste** vara i ett så gott skick att det inte utgör något hinder för industrins transporter, resor till och från arbetet samt resor in till kommunens förhoppningsvis attraktiva centralort.
- Kommunen **måste** även jobba hårt för ett gott företagsklimat och framförallt stötta och underlätta för nyetablering av företag.

Kan kommunen och övriga ansvariga, i samarbete med de olika byalagen, leva upp till dessa punkter så tror vi att utvecklingen i Sjötofta blir mycket positiv. Detta gäller inte minst befolkningsutvecklingen som är väldigt viktigt för underlaget till barnomsorg, skola, föreningsverksamheten, företag, affär, bensinmack, m.m.

Sjötofta den 30 juni 2010

Jonas Andersson	Sockenföreningen, ordförande
Jenny Carlsson	Sockenföreningen
Ida Hygren	Sockenföreningen
Christina Andersson	Idrottsföreningen, ordförande, Kyrkan. LRF
Stefan Ström	Hembygdsföreningen, ordförande
Margareta Ström	Hembygdsföreningen, Röda Korset
Siwh Wagners	Hembygdsföreningen
Reimer Hygren	Stiftelsen Bygärde Gamla Prästgård
Åsgerd Bergman	Skolan
Tomas Söderling	Bygärde, Hembygdsföreningen, Sjötoftabladet - kontaktman, mailto:bygarde@tele2.se ,

Åtgärdsplan för Sjötofta

I prioriteringen enligt punkt 17 består de 2 första visionerna av mer eller mindre abstrakta önskemål där förhandlingar pågår löpande. Det konkreta penningberoende önskemålet är mötesplatser, vilket nedanstående projekt avser att skapa.

Projekt	Utförare	Kontaktperson	Kostnader	Finansiering	Tidsplan
Renovering av gamla godsmagasinet samt anläggandet av boulevarderna - allt intill Torget	Socken- och Hembygdsföreningarna i samarbete	Jonas Andersson, jandersson@live.se Tomas Söderling bygarde@tele2.se	SEK 200 000	Tranemo Kommun, "försköningsbidrag", SEK 100 000:- + Leader samt ideellt arbete.	Hösten 2010
Hemsida, sjötofta.se, Med länkar och undersidor till alla föreningar och företag i Sjötofta	Samrådsgruppen som tagit fram den Lokala Planen	Jonas Andersson, jandersson@live.se Tomas Söderling bygarde@tele2.se	Ca SEK 40 000	Leader SEK 20 000 samt eget ideellt arbete.	Våren 2011
Omläggning av uppvärmningen av SIF:s Klubbstuga och Bygarde från el till förnyelsebar energi.	Idrotts- och Hembygds- föreningarna var för sig - samarbete om lönsamt.	Under styrelsebehandling i båda föreningarna.	Okänd	Under utredning	Snarast